totožnost vynálezu přihlášeného a vystaveného zjistiti na útraty přihlašovatelovy, nelze-li z podaných příloh srovnalosti této seznati (§ 6 téhož nařízení).

Není-li přihláška nikterak závadnou, jest přihlašovatel oprávněn žádati již ode dne, kdy patent přihlásil, před soudem za prozatímní ochranu patentu ve smyslu §§ 108 a 106 zák. pat. Tato zatímní ochrana soudní se poskytuje za těchto podmínek:

1. k žádosti připojen budiž popis přihlášeného vynálezu ověřený úřadem patentním,

2. potvrzení o tom, kterého dne byl vynález vnesen do místností výstavních,

3. potvrzení o tom, kterého dne patent přihlášen byl (srv. § 7 cit. nař. ze dne 15. září 1898 č. 164 ř. z.).

Výnosy.

Pojem výnosů není pojmem zákonným a protož nelze zcela přesně a úplně vystihnouti výměru výnosu a to tím méně, ježto se všeobecně užívá výrazu »výnos« kolísavě a nejistě. V nejširším smyslu lze výrazu tohoto použíti k označení kterékoli vyhlášky nějakého vyššího úřadu, jejímž předmětem jest všeobecné jakési opatření a nikoli pouhé rozhodnutí určitého případu. V tomto smyslu směšuje se obyčejně »výnos« s výrazem »nařízení«. V užším slova smyslu staví se slovo výnos protivou k nařízení, které se tu odnáší k obecnému celku (ku všem občanům státním nebo k určité třídě jejich), kdežto výnos jest vyhláškou vyššího úřadu platící některému podřízenému úřadu. V tomto smyslu používá i Mayerhofer výrazu výnos, vyměřuje pojem výnosu dle Obentrauta asi takto: »Výnos v užším, ve službě obvyklém smyslu jest každé sdělení výsledku úřední činnosti, které vychází od představeného nějakého úřadu a svědčí určitému úřadu jemu dle služebního organického svazku podřízenému.« Jak neurčitým jest výraz výnosu, možno uvésti na př. jen to, že cís. pat. ze dne 4. března 1849 č. 153 ř. z. pojednávající o zavedení zvláštního říšského a zemského zákonníka mluví v § 6 o »výnosech úřadů zemských« a vyrozumívá tím nařízení, opatření a poučení ve veřejných záležitostech vydaná úřady zemskými a vyjmenovaná v § 5 lit. *b)* téhož patentu, a dále, že v § 7 cís. patentu ze dne 27. prosince 1852 č. 260 ř. z. rozumí se dokonce »výnosy« uvozovací a vyhlašovací zákony k zákonům značného objemu.

Výnosy v onom užším smyslu mohou míti rozmanitý obsah: jich účelem může býti vysvětlení zákonů, návod k jich náležitému vyplnění, mohou odnášeti se k postupu prací úřadů rozličných, kárati shledané závady v postupu tom atd. Výnosy publikují ministerstva jednotlivá obyčejně věstníky jimi vydávanými (ohledně věstníku min. obchodu srv. výnos ze dne 21. prosince 1850 č. 1, min. fin. výnos ze dne 10. prosince 1853 č. 20.026, ministerstva kultu výnos ze dne 13. března 1869 č. 151, min. sprav. výn. ze dne 18. listopadu 1887 č. 18858), nebo oběžníky (cirkuláři), okružníky atd. Samo sebou se rozumí, že takovéto výnosy mají ryze vnitřní povahu a nikdy nemají moci zákona nebo nařízení, jež byla publikována v zákonníku říšském (rozh. spr. s. dv. sb. »Budwinski« č. 42, 60, 88, 344, 1113, 111). Sluší se ještě zmíniti o ustanovení uvedeném v § 16. zák. ze dne 7. května 1874 č. 50 ř. z. ohledně výnosů biskupských (neboli nařízení, instrukcí, pastýřských listů a pod.),

dle něhož výnosy biskupské spolu s publikací jejich dlužno sděliti s politickou vládou zemskou za účelem nabytí vědomosti o nich (nikoli snad za účelem schválení), čímž odstraněno bylo dříve nezbytné placet zeměpanské ohledně takovýchto aktů. (Viz čl. Placet zeměpanské.)

Vynucení úředních výkonů.

I. Výkon úřední vynucuje, kdo nebezpečným vyhrožováním nebo skutečným násilným vložením ruky přiměje některou z osob jmenovaných v § 68 tr. z. k nějakému úřednímu výkonu nebo služebnímu opatření, pokud osoba ona obstarávala právě provedení nějakého vrchnostenského příkazu nebo vykonávala úřad svůj nebo svou službu. Při tom nečiní rozdílu, zda vynucovaný výkon úřední sám o sobě jest ve shodě s právem, čili nic, pokud se týká, zda jest to takový výkon, k němuž úředník jest povinen. Takováto vzpurnost proti úředníkům jest zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. z., jestliže klade odpor jednotlivá osoba nebo osob více, avšak beze srocení, kdežto v případu srocení vzchází zločin pozdvižení dle § 68 tr. z. Násilné vynucení nějakého úředního výkonu nebo služebního opatření podléhá jako zločin dle § 82 II. tr. z. těžkému žaláři od 1—5 let.

II. Voj. zák. trest. (§§ 358 a 359) a trest. zákon pro Bosnu a Hercegovinu (§§ 157 a 158) obsahují táže ustanovení.

III. Dle § 122 osnovy nového zákona trestního trestá se jako násilí proti vrchnosti vězením do 5 let užití nebo pohrození násilím, jakož i výhrůžka bezprávným způsobením škod učiněná k tomu konci, by nějaký úřad nebo nějaká osoba (civilní nebo vojenská) ve veřejné službě jsoucí přinucena byla ku výkonu neb opomenutí určitého úředního úkonu nebo služebního opatření.

Výpověď.

I. Výpověď v širším slova smyslu jest prohlášení smluvníka, že nechce již ve smlouvě pokračovati. Předpokládá jednak, že smluvník je oprávněn pokračování ve smlouvě odepříti, jednak, že smlouva jest tak dlouho závaznou, pokud nebyla jednou stranou vypovězena. Jsou smlouvy, jež nezanikají pouze projitím doby, nýbrž též mlčky, chováním se smluvníků mohou býti obnoveny. Mluvíme tu o smlouvách vypověditelných. Byla-li ve smlouvě vymíněna předchozí výpověď, obnovuje se mlčky smlouva, nebyla-li výpověď dána. Nebyla-li výpověď umluvena, smlouva se zpravidla mlčky neobnovuje, leč že by zvláštním zákonem byl opak stanoven (§§ 1114 a 1113 o. z. o.). Pokud stanovení výpovědi znamená pro strany fakultativní právo, může se výpověď vyskytovati při všech smlouvách, jež dle své povahy mohou býti uzavřeny na neurčitý čas. Výpověď může se tedy naskytnouti při smlouvě schovací, půjčce, zápůjčce, plnomocenství, nájmu, smlouvě služební, námezdní, společenské. Smlouva v takovém případě víže potud, pokud jedna strana neužije práva výpovědi. Vyjímaje smlouvu nájemní, nemá výpověď žádného dalšího významu, než význam pouhého avisování spolusmluvníka. Zákon nepojí k ní žádné zvláštní procesuální řízení. Z toho důvodu jest jen procesualním průvodem, kterého lze teprve tehdá užíti, když avisant je nucen právní následky svého prohlášení žalobou ku platnosti přivésti. S tohoto stanoviska odporučuje se, by skutečnosť avisování tak byla utvářena, by se o její věrohodnosti co možno nejméně mohlo pochybovati, nejbezpečnější cestou je tudíž doručení výpovědi soudem (soudní výpověď) neb notářským sdě-